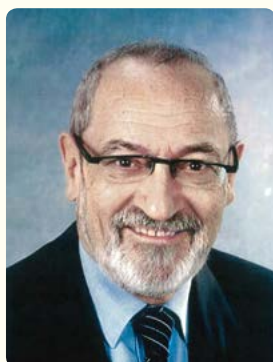

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

Adriányi Gábor

(Nagykanizsa, 1935. március 31.)

*a Magyar Tudományos Akadémia
külső tagja*

Gabriel Adriányi was born in Nagykanizsa, on 31 March 1935. He began his secondary school studies at the Pelbárt Temesvári Franciscan High School and Internate in Esztergom and obtained honours distinction at the Matura diploma in Budapest. He entered the Seminarium Centrale in Budapest but in 1951 he was expelled as – together with many other seminarists – he denied to take part in the peace priest movement. He continued his studies in secret and in 1960 was secretly ordained priest serving the Holy Roman Church by bishop István Zadravecz – without a Hungarian diocesan incardination, on the basis of a papal licence. He worked under constant supervision and in 1961 he left Hungary for Germany, from where he went to Rome and attended the Hungarian Pontifical

Adriányi Gábor Nagykanizsán született 1935. március 31-én. Középiskolai tanulmányait az esztergomi Temesvári Pelbárt Ferences Gimnáziumban kezdte meg, majd kitüntetéssel érettségizett Budapesten. Tanulmányait a Központi Szemináriumban folytatta, de 1951-ben több társával együtt kizárták, mert megtagadta a részvételt a békepapi mozgalomban. Titokban folytatta tanulmányait, és 1960-ban Zadravecz István püspök szintén titokban szentelte pappá hivatalos magyar egyházmegyei felhatalmazás nélkül, pápai engedéllyel a Szent Római Egyház titulusára. Lelkipásztori munkáját állandó megfigyelés alatt végezte. 1961-ben sikerült Németországba jutnia, ahonnan tovább ment Rómába. A Pápai Magyar Intézet növendéke lett, majd teológiai

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

II. oldal

Ecclesiastic Institute (Hungarian Papal Institute) and received his PhD in theology at the Pontifical University of St. Thomas Aquinas (Angelicum).

In 1971 he began teaching as a privat-docent at the Faculty of Catholic Theology of the University of Bonn. In 1976 he became head of department and director of the Institute of Church History. Now he is professor emeritus.

Since the regime change he has had significant influence on theology and church history also in Hungary. His main fields of research are the history of the Catholic Church in Hungary, the specific historical problems of the Hungarian Catholic Church in the 19th and 20th centuries and The Vatican's Eastern European Policy and Hungary. He is author and/or editor of several books and encyclopedia. He has published several papers in Hungarian in Új Látóhatár, Mérleg, Életünk and in a number of German periodicals in German.

Since 1971 he has been co-editor of the Ungarn-Jahrbuch in Munich and he has been editor and publisher of the church historical series Dissertationes Hungaricae ex historia Ecclesiae since 1973.

He is titular prebend, the knight of the French Order of Academic Palms (Ordre des Palmes Academique, 1991), doctor honoris causa of the Kardynal Wyszyński University in Warsaw. He was awarded the Fraknói Vilmos Prize (2005), the Szabadság Hőse (Hero of Liberty)

PhD-fokozatot szerzett a Szent Tamás Egyetemen.

1971-ben magántanárként kezdett tanítani a Bonni Egyetem Katolikus Teológiai Karán. 1976-ban az Egyháztörténeti Intézet tanszékvezetője és igazgatója lett.

Jelenleg nyugalmazott egyetemi tanár.

A rendszerváltás óta jelentős a hatása a magyarországi teológia és egyháztörténet művelésére. Fő kutatási területei a katolikus egyház története Magyarországon, a magyar katolikus egyház speciális történeti problémái a 19-20. században illetve a Vatikán keleti politikája Magyarországgal szemben. Számos könyv és lexikon szerzője és/vagy szerkesztője. Sok tanulmánya jelent meg magyarul többek között az Új Látóhatárban,

a Mérlegben és az Életünkben, illetve német szakfolyóiratokban németül.

1971 óta társszerkesztője a müncheni Ungarn-Jahrbuch-nak, 1973 óta szerkesztője és kiadója a Dissertationes Hungaricae ex historia Ecclesiae egyháztörténeti sorozatnak.

Címzetes kanonok, a francia Palmes Academique-rend lovagja (1991).

Kitüntetései között szerepel a Fraknói Vilmos-díj (2005), a Szabadság hőse emlékérem (2006), a Mindszenty Alapítvány életműdíja (2015) és a Magyar Érdemrend tisztikeresztje (2015). 2016. augusztus 21-én Márfi Gyula veszprémi érsek munkássága elismeréseként a Szent Mária Magdolnáról elnevezett felsőöri

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

III. oldal

medal (2006), the Life at Work award of the Mindszenty Foundation (2015) and Hungarian Order of Merit, Officer's Cross (2015). In 2016 his work was acknowledged by archbishop Gyula Marfi, who awarded him the Mary Magdalene provostship of Felsőőr. In honour of his 65th, 75th and 80th birthdays the following memorial volumes were published:

Im Gedächtnis der Kirche neu erwachen. Studien zur Geschichte des Christentums in Mittel- und Osteuropa. Festgabe für Gabriel Adriányi zum 65 Geburtstag; Böhlau, Köln–Weimar–Wien, 2000 (Bonner Beiträge zur Kirchengeschichte, 22.)

Kirche und Gesellschaft im Wandel der Zeiten. Festschrift für Gabriel Adriányi zum 75. Geburtstag; Traugott Bautz, Nordhausen, 2012.

Litterarum radices amarae, fructus dulces sunt. Tanulmányok Adriányi Gábor 80. születésnapjára; szerk. Klestenitz Tibor, Zombori István; MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Bp., 2015.

In 2016 he was elected external member of the Hungarian Academy of Sciences in the Section of Philosophy and Historical Sciences. He read his inaugural speech *A magyar kormány intervenciója az I. vatikáni zsinaton 1870-ben* on 8 December 2016. The laudation of academician László Solymosi was published in *Vallástudományi Szemle*; XIII. 2017/2. pp 104-106.

His autobiography *Egy élet nyomában* was published by Kairosz in 2007.

prépostsággal jutalmazta. 65., 75. és 80. születésnapjára az alábbi emlékkötetek jelentek meg:

Im Gedächtnis der Kirche neu erwachen. Studien zur Geschichte des Christentums in Mittel- und Osteuropa. Festgabe für Gabriel Adriányi zum 65 Geburtstag; Böhlau, Köln–Weimar–Wien, 2000 (Bonner Beiträge zur Kirchengeschichte, 22.)

Kirche und Gesellschaft im Wandel der Zeiten. Festschrift für Gabriel Adriányi zum 75. Geburtstag; Traugott Bautz, Nordhausen, 2012.

Litterarum radices amarae, fructus dulces sunt. Tanulmányok Adriányi Gábor 80. születésnapjára; szerk. Klestenitz Tibor, Zombori István; MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Bp., 2015.

Egy élet nyomában című önéletrajzi írása 2007-ben jelent meg a Kairosz kiadónál. 2016-ban a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választották a Filozófiai és Történettudományok Osztályában. Székfoglaló előadását 2017 december 8-án tartotta *A magyar kormány intervenciója az I. vatikáni zsinaton 1870-ben* címmel. Solymosi László akadémikus laudációja megjelent a *Vallástudományi Szemlében* (XIII. évf. 2017. 2. szám, 104-106. o.)

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

IV. oldal

We asked questions to Professor Gabriel Adriányi. He answered the second one.

A great number of excellent Hungarian scientists live and work outside Hungary. What do you think of your national and professional identity with reference to your scientific career?

For me, who is a historian dealing with the history of the Hungarian church on the first place, my national and professional identity has always been the precondition of my scientific activity and career. It is true for natural sciences as well, as every scientist takes along his congenital talent as well is the age-long makings of their people in their scientific work.

Contact

Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität
53113 Bonn,
Regina-Pacis-Weg 3.
Germany
Tel.: + 49 2223 3677
E-mail: g.adrianyi@uni-bonn.de
gabriel.adrianyi@t-online.de

Kérdéseket tettünk föl Adriányi Gábor professzor úrnak. A másodikra adott válasza következik.

Sok magyar tudós él és dolgozik Magyarország határain kívül. Milyen összefüggést lát nemzeti/etnikai hovatartozása és tudományos pályafutása között?

Mint történésznek, főként mint magyar egyháztörténésznek nemzeti és szakmabeli azonosságom elengedhetetlen feltétele volt tudományos működésemmnek és pályafutásomnak. Ez azonban, ha kisebb mértékben is, vonatkozik más szakterületekre, még a természettudományokra is, mert a kutató veleszületett tehetségét, népének évszázados adottságait is beleviszi tudományos munkájába.

Kapcsolat

Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität
53113 Bonn,
Regina-Pacis-Weg 3.
Germany
Tel.: + 49 2223 3677
E-mail: g.adrianyi@uni-bonn.de
adrianyi@t-online.de

